

Врз основа на член 42 од Статутот на Македонското кредитно биро АД Скопје и врз основа на член 5 (2) и (3) од Законот за кредитно биро („Службен весник на Република Македонија“ бр. 81/2008, 24/2011 и 166/2014), Одборот на директори, на II–та седница одржана на ден 18.03.2015 година, д о н е с е

ПРАВИЛНИК

ЗА РАБОТА НА МАКЕДОНСКО КРЕДИТНО БИРО АД СКОПЈЕ

Член 1.

Правилникот за работа на Македонско кредитно биро АД Скопје (во натамошниот текст: Правилник) ги дефинира правилата по кои Македонско кредитно биро АД Скопје (во натамошниот текст: МКБ), ги извршува работите од делокругот на своето работење.

Член 2.

Со овој акт се уредуваат:

1. Сервисите за Даватели и Корисници на податоци;
  - 1.1. Правилата и условите за пристап до сервисите;
  - 1.2. Измени во правилата за пристап и работа;
  - 1.3. Времето на извршување на сервисите;
  - 1.4. Тарифирањето на услугите;
  - 1.5. Решавањето на рекламациите на членките;
  - 1.6. Исклучувањето од членство.
2. Правилата за телекомуникациски пристап;
  - 2.1. Видови на телекомуникациски мрежи и мрежни правила;
  - 2.2. Размена на податоци при мрежни прекини.
3. Правилата за собирање, обработка, користење и заштита на податоците;
  - 3.1. Собирање и обработка на податоците;
  - 3.2. Правила за начинот и постапката на користење на податоците;
  - 3.3. Заштита на личните податоци
4. Други стандарди, правила и постапки.
5. Завршни одредби.

Член 3.

Одделни изрази употребени во овој Правилник го имаат значењето определено со Законот за кредитно биро (во натамошниот текст: Закон). При употреба на овие изрази истите задолжително се запишани со почетна голема буква. Доколку истите изрази се употребат со почетна мала буква, тогаш тие го имаат општо прифатеното јазично значење.

Член 4.

МКБ ги извршува активностите непристрасно и ја обезбедува приватноста на Субјектот на податоците.

За информирање на Субјектите на податоци МКБ воспоставува посебна телефонска линија која е достапна во текот на работното време.

Известувањето за правата на Субјектите на податоци МКБ го објавува на својата интернет страна и во деловните простории.

Член 5.

МКБ на својата јавна интернет страница ги објавува:

1. Овој Правилник;
2. Формата на извештаите кои ги изготвува;
3. Оперативни правила за начинот и постапката на користење на податоците и
4. Известување за правата и обврските на Давателите на податоци и на Корисниците на податоци.

Известувањето за правата и обврските на Давателите на податоци и на Корисниците на податоци, МКБ го објавува и во своите деловни простории.

1. Сервиси за Даватели и Корисници на податоци

Член 6.

Кредитното биро ги извршува сервисите:

1. подготовка и издавање Кориснички извештаи;
2. подготовка и издавање Сопствени извештаи.

Член 7.

Сервисите на МКБ се организираат и извршуваат:

1. со зачленување,
2. без зачленување.

Член 8.

Издавањето на Сопствени извештаи може да се врши:

1. од страна на МКБ и
2. од страна на други правни лица врз основа на договор склучен во писмена форма.

1.1 Правила и услови за пристап до сервисите на МКБ

Член 9.

Право на пристап до сервисите на МКБ имаат Субјектите на податоци, Давателите на податоци и Корисниците на податоци во согласност со законските права, дадените овластувања и овој Правилник.

Член 10.

Давателите на податоци и Корисниците на податоци правото на пристап до сервисите го остваруваат по претходно зачленување во МКБ (во натамошниот текст: Членки).

Член 11.

Со субјектот МКБ склучува Договор за регулирање на меѓусебните права и обврски (во натамошниот текст: Договор), со што субјектот станува Членка на МКБ. Членката пополнува Формулар за членување во МКБ, по што добива Идентификациски код од МКБ.

Членката пријавува овластени лица за контакт при спроведување на одредбите на Договорот.

Член 12.

Членките можат да ги користат сервисите на МКБ преку:

1. WEB сервиси;
2. WEB апликации.

Член 13.

МКБ на Членката и овозможува пристап и користење на сервисите во рок од 10 дена од денот на склучување на Договорот.

1.2 Измени во правилата за пристап и работа

Член 14.

МКБ може да врши измени на овој Правилник и на другите акти со кои се регулира работењето на МКБ и условите под кои може да се користат сервисите со претходно известување на Членките.

Член 15.

Рокот во кој Членките се должни да се прилагодат на новите правила е 30 дена.

Член 16.

МКБ го задржува правото да го продолжи овој рок доколку оцени дека е потребен подолг период за нивно спроведување.

Член 17.

МКБ го задржува правото во случаи на итност поради измена на прописи или утврдена загрозеност на сервисите и/или работењето да изврши измена и во рок пократок од 30 дена.

1.3 Време на извршување на сервисите

Член 18.

Времето на извршување на поодделни активности се уредува со Терминскиот план за работа на МКБ (во натамошниот текст: Термински план).

Член 19.

Активностите чие што време на извршување не е регулирано со Терминскиот план за работа, се извршуваат во време што МКБ го договара со корисниците.

Член 20.

Членките се должни предвидените активности да ги извршуваат согласно со Терминскиот план за работа, односно договорените времиња на извршување.

1.4 Тарифирање на услугите

Член 21.

МКБ за извршените услуги наплатува надоместок. Надоместокот се утврдува со Тарифа на надоместоци за извршени услуги (во натамошниот текст: Тарифа).

Член 22.

Надоместокот за услугите кои не се регулирани со Тарифата, се наплатува по цена која МКБ ја договара со корисникот за кој се врши услугата.

1.5 Решавање на рекламации од членките

Член 23.

Членките пријавуваат по писмен пат рекламации по основ на повреда на правилата на работењето. Доколку во рамките на правилата за користење на сервисите не е поинаку наведено, рокот за поднесување на рекламациите е три работни дена од денот за кој истите се однесуваат.

Член 24.

Доколку во рамките на правилата за користење на сервисите не е поинаку наведено, МКБ е должно во рок од десет дена од приемот на рекламацијата да ја утврди фактичката состојба и да го извести поднесувачот за преземените активности.

1.6 Исклучување од членство

Член 25.

Во случај Членката да не постапува согласно Правилникот за работа на МКБ, МКБ го предупредува дека ќе биде исклучен од понатамошно членство доколку веднаш не ги отстрани недостатоците.

Член 26.

Членката која и по писмено предупредување не постапува согласно Правилникот се исклучува од членство во сервисот.

Член 27.

МКБ без предупредување ја исклучува Членката на сервисот во случаите кога таа:

1. престане да ги исполнува обврските од договорот;
2. престане да исполнува некој од условите за вклучување во сервисот;
3. неовластено користи или дистрибуира информации;
4. неовластено обработува лични податоци и
5. на друг начин го загрозува сервисот и членките и претставува ризик за нив.

2 Правила за телекомуникациски пристап

Член 28.

Работите поврзани со користењето на сервисите, МКБ и членките ги извршуваат со електронска размена на податоци со телекомуникациско поврзување. Услов за користење на одредени сервиси е поврзување со МКБ со еден или повеќе телекомуникациски пристапи.

Член 29.

Условите, начинот и стандардите за телекомуникациско поврзување со МКБ се регулирани со овој Правилник и со Техничкото упатство за поврзување со МКБ (во натамошниот текст: Техничко упатство).

2.1 Видови на телекомуникациски мрежи и мрежни правила

Член 30.

Телекомуникациското поврзување на членките се извршува преку:

1. телекомуникациска мрежа;
2. бирана (Dial-up) врска;
3. интернет;
4. други мрежи.

Член 31.

МКБ и членките за размена на податоци користат телекомуникациска мрежа на затворена група корисници изнајмена од телекомуникациски оператори или јавна телекомуникациска мрежа.

Член 32.

Типот на мрежното поврзување го избира членката при нејзиното зачленување со избор на еден или повеќе начини на поврзување од можните врски прифатени од МКБ.

Член 33.

Членката може да го измени начинот на мрежно поврзување со МКБ со претходно известување на МКБ и тестирање на новата мрежна врска.

Член 34.

Заштита на мрежата на страната на членката е одговорност на членката.

Член 35.

МКБ може да изврши измена на техничките услови за работа со мрежата за што е должно да ги извести членките најдоцна 3 месеци пред влегувањето во сила на измената.

Член 36.

Сервисите со отворен пристап се организираат и извршуваат преку Интернет.

Член 37.

При извршувањето на сервисите со ограничен пристап комуникацијата е со вградени механизми на заштита и со авторизиран пристап на корисникот.

2.2 Размена на податоци при мрежни прекини

Член 38.

Во случај на привремена техничка неможност на електронска размена на податоци по телекомуникациски пат, како и виша сила, МКБ определува посебни услови и начини за размена на податоците.

Член 39.

Посебните услови и начини за размена на податоци и нивното времетраење се утврдува со овој Правилник, Техничкото упатство и со договор меѓу МКБ и Членката.

Член 40.

МКБ ќе овозможи посебни услови и начини на размена само во случаи при кои не постои опасност по безбедноста на извршувањето на сервисите во целост или кај поединечна Членка.

3 Правила за собирање, обработка, користење и заштита на податоците

3.1 Собирање и обработка на податоци

Член 41.

МКБ собира и обработува податоци од Давателите на податоци: банки, штедилници, осигурителни друштва, друштва за финансиски лизинг, други даватели на кредити,

финансиски друштва, друштва за работа со платежни картички, Управа за јавни приходи, Централен регистар на РМ, Фонд за пензиско и инвалидско осигурување на РМ, градот Скопје и единиците на локалната самоуправа, даватели на комунални услуги, енергетика и телекомуникации, други правни лица кои даваат услуги по основ на кои настануваат обврски за правните и физичките лица и физички лица кои не се сметаат за трговци согласно Законот за трговски друштва.

Член 42.

Во МКБ се доставуваат податоци за Лица кои се однесуваат на обврски по кредити, гаранции, акредитиви, заеми, платежни картички, финансиски лизинг, осигурување, обврски по основ на даноци, обврски за телекомуникациски услуги, обврски за услуги од областа на енергетиката, комунални давачки, такси, придонеси, како и обврски по основ на користење на други услуги.

Член 43.

Доставувањето на податоци до МКБ се врши врз основа на Договорот од Член 11 склучен во писмена форма помеѓу Давателот на податоците и МКБ.

Член 44.

Видот на податоците кои се разменуваат, нивната форма и постапките при размената на податоците се регулирани со овој Правилник и со Оперативни правила за видот, формата и начинот на размена на податоци.

Член 45.

Податоците кои ги доставуваат Давателите на податоци се достапни за користење следниот работен ден по денот на прием во МКБ.

Член 46.

Доставувањето на податоци до МКБ се врши без посебна согласност од субјектот на податоци.

Член 47.

МКБ води досие за секој Субјект на податоци. Досието ги содржи сите податоци за поединечен Субјект на податоци што се евидентирани и задржани од МКБ.

3.2 Правила за начинот и постапката на користење на податоците

Член 48.

МКБ ги обработува добиените податоци и изготвува Извештај за фактичката состојба на обврските на Субјектот на податоци.

Член 49.

Кредитното биро издава извештаи за фактичката состојба на обврските на Субјектот на податоци врз основа на добиените податоци од Давателите на податоци и не воведува критериуми за дефинирање на категории на субјекти на податоци.

Член 50.

Корисници на извештаи се банки, штедилници, осигурителни друштва, друштва за финансиски лизинг, други даватели на кредити, финансиски друштва, друштва за работа со платежни картички, даватели на комунални услуги, енергетика и телекомуникации, други правни лица кои даваат услуги по основ на кои настануваат обврски за правните и физичките лица, физички лица кои не се сметаат за трговци согласно Законот за трговски друштва и Субјектите на податоците.

Член 51.

Начинот и постапката на користење на податоците се регулирани со овој Правилник и со Оперативните правила за начинот и постапката на користење на податоците.

Член 52.

МКБ на барање на Субјектот на податоци му ги доставува следните податоци:

1. податоци од Досието на Субјектот на податоците,
2. копија од Извештај за Субјектот на податоци доставен до Корисник на податоци,
3. изворите на податоците и идентитетот на Давателите на податоците и
4. идентитетот на секој Корисник на податоци кој добил Извештај за Субјектот на податоците во текот на една година пред датумот на кој е доставено барањето.

Член 53.

МКБ може да ги разменува податоците кои ги има добиено согласно со Закон со странски кредитни бироа.

Размената на податоците се врши врз основа на реципроцитет и договор со кој се уредува начинот на размената.

Размената се врши согласно одредбите од Законот за заштита на личните податоци кои се однесуваат на преносот на лични податоци во други држави.

3.3 Заштита на личните податоци

Член 54.

Личните податоци што се собираат, обработуваат и користат од страна на МКБ се обработуваат единствено во согласност со целите утврдени со Законот за кредитно биро и во согласност со прописите за заштита на личните податоци.

При собирањето, обработката и користењето на личните податоци МКБ ги презема сите неопходни технички и организациски мерки за заштита од случајно или незаконско уништување на личните податоци или нивно случајно губење, преправање, неовластено откривање или пристап.

Личните податоци кои се обработуваат од страна на МКБ веднаш се бришат во случаите кога ќе се утврди дека не се точни, или престанале причините, односно условите поради кои личниот податок се обработува.

4 Други стандарди, правила и постапки

Член 55.

За регулирање на Стандардите за доверливоста, точноста, релевантноста и користењето на податоците, Правилата за начинот на чување на податоците и Постапката за оспорување на податоците, МКБ донесува соодветни акти.

5 Завршни одредби

Член 56.

Овој Правилник го донесува Одборот на директори на МКБ, а стапува на сила и ќе се применува по добиената согласност од Дирекцијата за заштита на личните податоци во делот кој се однесува на заштитата на личните податоци.

Член 57.

Овој Правилник се објавува во Службен весник на Република Македонија и на интернет страната на МКБ.

Претседател
Благица Здравковска с.р.